

N:o 67.

Af herr **J. Nilsson** i Sörröd, om skrifvelse till Kongl. Maj:t i fråga om anslag för lindring af jernvägsfrakten för kalk, afsedd för jordbrukets behof.

Då det är ett allt mer och mer erkänt faktum, att näst gödning utgör kalken ett af de verksammaste medlen för höjandet af jordbrukets utveckling och för frambringandet af goda skördar på en kalkfattig jordmån och i allmänhet på mossar, synnerligast för åstadkommandet af en god gräsväxt, hvilket i sin mån har förmågan att frambringa det värdefulla qväfvet till jorden; och då nu inom landet finnes dels stora sträckor, som lida brist på kalk i tillräcklig mängd för att jordbruket kan blifva lönande, och å andra orter deremot jorden är så kalkrik, att, äfven med största afsättning af den varan, någon brist icke är att befara; så torde för upphjelpandet af landets modernäring och för dess uppbringande till ett allt mer sädesproducerande land, Riksdagen på något sätt böra träda emellan för att göra kalken lättare åtkomlig för de orter, som deraf äro i behof för jordbrukets upphjelpande. Detta torde lättast kunna åstadkommas genom nedsättning af jernvägsfrakten, enär de stora afstånd, på hvilka en del orter äro belägna från de kalkförande, ofta gör att frakten ställer sig dyrare än sjelfva varan och således i vanligaste fall allt för otillräckligt kan komma till användning för andra än dem, som i ekonomiskt afseende äro mera lyckligt lottade.

Att nu kunna vinna någon nämnvärd nedsättning i jernvägsfrakten å de enskilda jernvägarna är väl icke mycket att hoppas på, såvida icke dessa tillförsäkras särskild ersättning från statsverkets sida. Och om endast å statens jernvägar nedsättning blefve medgifven, skulle

alla de som bo i närheten deraf komma i en ännu beqvämare och bättre undantagsställning än hvad redan skett, i det de utan enskild uppoffring erhållit jernvägsförbindelse; hvaremot alla de, som — oneligen utgörande största antalet — bo i närheten af enskilda jernvägar, till hvilka de på ett eller annat sätt fått bidraga, vore alldeles utslutne från denna fördel. Lättare och mera rättvist fördeladt tror jag därför det skulle blifva, om Riksdagen beslutade, att ett visst belopp reservationsvis afsattes för detta ändamål och af jernvägsstyrelserna å de olika jernvägarne kunde utreqvireras.

För att nu fraktnedsättningen skulle medföra åsyftad verkan, torde den böra nedsättas med tre fjerdedelar, eller minst två tredjedelar, hvilket belopp således komme att utgå af statsmedel.

Att nu föreslå någon fix siffra för ändamålet, tilltror jag mig icke, utan torde Riksdagen, derest förslaget kan vinna afseende, besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om utredning och förslag af det belopp, som för ändamålet kan vara behöfligt.

Att detta förslag från visst håll inom Riksdagen möjligen kommer att bemötas med motstånd, har icke afskräckt mig, då det för en hvar efter närmare betraktande må synas klart, att någon förlust för framtiden å statens sida icke är att befara, enär i samma mån som egenomsförbättring sker, vinnes ökadt egendomsvärde, och staten derigenom i form af ökad beviljning återfår hvad för ändamålet blifvit utgifvet; utom det att jordbruket snabbare skulle vinna i utveckling, hvilket åter har till påföljd ökade jordbruksprodukter och med anledning deraf ökade jernvägsfrakter.

På grund af det anförda får jag vördsamt föreslå,

att Riksdagen beslutar att i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till ett reservationsanslag att användas för lindring i jernvägsfrakter af kalk, som är afsedd för jordbrukets upphjelpande, på det sätt och till det omfång Kongl. Maj:t och Riksdagen kunna finna lämpligt.

Stockholm i Januari 1899.

Joh:s Nilsson.

I motionen instämmer

Olof Persson.
